



*Antonia Andreu Paig i la seua nora Rosa Moliner Martí. Anys 30.*



*La tia Malena (àvia de Miguel Montall), Vicenta Esteve (filla d'Antònia) i Rosa (nora d'Antònia).*



*Anys 20 a la plaça Espuny. Veiem plantat a un pastor del Mas de Tirijà i l'haca del Mas. A cavall està el fill de l'Alcalde d'alehores. És l'acte protocolari de demanar la clau per començar els bous.*



*A la porta del Mas (1957/70): Amado, Vicente Esteve, Entolgo, Maillde, Constança (una visita de Castelló) i el seu fill, Teresa.*



*Vicente Esteve Molina amb la rabera de cabres blanques pel monte. Anys 70*

ven aquells animals que o bé estaven coixos o bé eren massa xicotets o massa vells per anar pasturant amb la resta del ramat. Està clar que en aquells temps teníem també gallines, bacons... sembràvem blat, un hortet, etc. Allí al Mas sempre hi havia gent pel motiu que fóra: de la fàbrica de palma d'Alcalà venien a agarrar palma i es quedaven a dinar, la Guàrdia Civil de les Coves, els Guàrdies de Camp i inclús el rector que anava a confessar a la meua revesàvia. Antonia i s'entornava -després de dinar- amb una cistella d'ous. I és que la fama opretava molt i el Mas de Tirijà era un lloc privilegiat".

Recordes alguna de les anècdotes o esdeveniments d'aquells temps, Rosa Elisa?

"Com ja t'he dit, els meus rebesavis tenien vuit fills. Doncs bé. Era costum que, després de sopar, les dones se n'anaven a dormir i ells feien un ratet de ball. Cadascú tocava un instrument. I després de tot açò apagaven els cressols i, tot a fosques, es muntaven a correjades uns als altres sense saber a qui pegaven ni qui pegava. Açò era un joc que el repetien molt sovint i una vegada s'havien cansat, baixaven i la seua mare Antonia ja els havia preparat ametles i mel per recuperar les energies.

La principal festa del Mas era la matança del bacò. L'àvia Antonia reunia a tota la família: fills, nebots, nèts... Pujava Armando Añó i la seua dona Angelina, carnissera d'Alcalà, a fer els embolits; pel dia arreglant animals i per la nit de bailoteo.

I de sesdeveniments així més recents puc dir-te que ma mare, com no hi havien més xiquetes al Mas, no podia jugar amb ningú i quan la Guàrdia Civil venia, tenia festa grossa jugant amb el tinent i donant de menjar al seu cavall".

Com és que et sents tan vinculada al Mas?

"suposo que és perquè ma tia (ta

del meu avi) m'ha parlat tant i tant d'ell. Tot açò jo ho he mamat i m'estimo al Mas de Tirijà com si allí haguerà viscut i la veritat és que només hi he estat tres vegades".

Si el camí no fóra tant roï aniria més i no em sabria gens de mal viure allí".

Aixina que no penses vendre el Mas?

"Però què dius?, no el vendré mai. De pensar-ho és com si venguera a tota la meua família, com si esborrara tota la història. No penso vendre'l mai".